

Sv. Oče o inseratih. Koncem septembra se je vršil v Rimu mednarodni kongres za časniško oglašanje (inseriranje). Udeleženci tega zborovanja so bili od papeža sprejeti v posebni avdienci. V nagovoru je papež Pij XI. poudaril velik pomen časnikov in tudi inseriranja v časnikih. Ta predmet mu ni neznan, saj je o tej zadevi svoj čas objavil cele razprave. Z velikim zanimanjem je tudi prečital poročilo, ki ga je kongres izdal. Obžaluje pa, da se ni, kar se tiče inseriranja, naglasilo nekaj, kar je važno, in to je obramba morale, pravdnosti, poštenosti. Vprav to pa je, tako je izjavil Sv. Oče, bistvena stvar ter bi se morala posebej preučiti. Znano je namreč, da gotovi ljudje, ki pa najbrž niso v vrstah te resnobne organizacije, izrabljajo inserate za svojo obžalovanje vredno propagando. To je tisto inseriranje, ki je proti morali, proti poštenosti. V dvojnem oziru se morala (nравstvenost) žali: ali je predmet, ki se priporoča, nemoralen, ali pa je način, kako se priporoča in ponuja, proti krščanski poštenosti. Naj bi časniki vedno imeli pred očmi opomin Danteja in Manzoniya: nikdar ne zapisati besede, ki bi hvalila greh in hudobijo ter žalila krepost. Ta opomin naj velja tudi za oglašanje v časnikih. Besede Sv. Očeta so pomembne ne samo za časnike ter časnikarje, marveč tudi za čitatelje časnikov in objavljevalce inseratov. Kakor ne smejo časnikarji zapisati besede in objaviti inserata, ki hvali greh in hudobijo ter žali krepost, tako tudi bralci ne smejo čitati nekrščanskih časnikov ter v njih inserirati. Čitajte samo dobre krščanske liste ter samo v njih inserirajte!

Čenstohovska Marija in Sveti Oče. Čenstohova je najslavnejša božjepotna cerkev na Poljskem. Sezidana je na Jasnici gori. Poleg nje stoji samostan Pavlinec, ki je bil zgrajen leta 1328 ter bil urejen do leta 1813 kot utrdba v obrambi zoper sovražnike. V cerkvi je na glavnem oltarju sloveča podoba Marijina, črna pobarvana (»Črna Madona«). Vsako leto priroma v Čenstohovo iz vseh krajev Poljske več stotisočev romarjev. Med te romarje je tudi spadal sedanjí papež Pij XI., ki je bil po končani svetovni vojni papeški nuncij na Poljskem. Papežu se je Marija Čenstohovska tako omilila in priljubila, da je dal na svojem letnem stanovišču v Albanskih gorah, v gradu Castel Gandolfo, zgraditi kapelo čudodelne Matere božje Čenstohovske, pokroviteljice Poljske. Notranjost kapele bo poslikal poljski slikar-umetnik profesor Rosen. Zlasti tri slike so v načrtu: »Čudež Matere božje Čenstohovske«, »Obramba pavlinskega samostana zoper Tatare« in »Čudež ob Visli«. Poslednja slika predstavlja zmago Poljakov nad boljševiško armado, ki se je zgodila na praznik Marijinega Vnebovzetja, 15. avgusta 1920, nepričakovano ob Visli ter jo Poljaki splošno smatrajo, da je bila čudež božje previdnosti, ki je hotela Ev-

ropo rešiti boljševizma in komunizma.

S pokopališčem se ni šaliti. Večkrat se dogaja, da delajo ljudje, ko jim je vino stopilo v glavo ter jih ojunalo, tudi s pokopališčem neumestno šalo. Mnogoteri je takšno šalo drago plačal z življenjem ali vsaj z zdravjem. Takšna neumestna šala se je tudi izvršila v Bački in sicer v Petrovem selu. Kmet Miklas je z nekaj sosedi pil v gostilni. Ko so ga že precejšnje število hitrov pospravili pod streho, je nekdo iz družbe stavil ta predlog: »Pojdimo na pokopališče, da vidimo, kaj mrtvi delajo.« Predlog je bil z glasnim odobravanjem sprejet. »Mi se hudiča ne bojimo, kaj bi se mrtvih bali!« tako so izjavili vinski razgreti junaki. Ko se je bližala polnoč, so trije junaki se napotili proti pokopališču. Čim bolj so se mu bližali, tem bolj je plahnelo njihovo junaštvo. Da bi bili hrabrejši, so se prijeli za roke. Ko je ura v bližnjem cerkvenem stolpu udarila dvanajst, je Miklas stopil pred neki grob, ter zaklical: »Pozdravljeni mrljici! Kaj delate?« Naenkrat se oglasi neki votel glas, ki je došel, kakor da bi prihajal iz groba: »Eden kadi, drugi sedi, tretji spi.« Ko so slišali te besede, so jo 3 junaki ubrali iz pokopališča, kolikor so jih nesle noge. Padali so preko grobov, zadevali z glavami in drugimi udi v križe in kamne ter dobili težke rane. Voditelj nočne ekspedicije na pokopališče kmet Miklas je dobil tako nevarne poškodbe, da so ga morali prepeljati v bolnišnico, kjer imajo malo upanja, da bi okreval. Kdo pa je bil tisti glas iz groba? To je bil neki kmet, ki je v gostilni slišal pogovor onih treh junakov ter je neopazeno prej odšel na pokopališče, da bi jih postrašil. Ta dogodek je nov opomin: S pokopališčem se ni šaliti.

Slovenski škofje o knjižici »Bodi apostol!« Kakor so listi že poročali, je škofijski odbor KA v Mariboru izdal knjižico »Bodi apostol!«, spisal tajnik KA Franc Kolenc. Knjižica je namenjena vsem, ki želijo notranje verske preoditve in imajo veselje do apostolskega dela v smislu katoliške akcije. O knjižici je dobil pisec od naših slovenskih škofov lepo priznanje. Nadškof dr. A. B. mu je pisal: »Želim obilnega uspeha Vašemu delu za KA. Knjižica je pisana logično, živahno, poljudno.« Mariborski knezoškof dr. Tomažič je dejal: »Čestitam Vam! Knjižica je lepa in bom skrbel, da jo bo škofijski Oglasnik toplo priporočil.« Ljubljanski škof dr. Rožman je pisal: »Za doposlano knjižico: »Bodi apostol!« se Vam toplo zahvaljujem. Naš škofijski list jo bo rad priporočil. Želim, da bi praktična navodila Vaše knjižice

vzbudila med našim vernim ljudstvom mnogo navdušenih apostolov!« Knjižico toplo priporočamo. Stane samo 5 Din, vezana 10 Din. Naroča se pri tajništvu KA v Mariboru, Aleksandrova cesta 6. Dobi pa se tudi v Cirilovih knjigarnah v Mariboru in v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Volitve v Delavsko zbornico.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje je naročil predsedniku glavnega volilnega odbora za volitve v Delavsko zbornico v Ljubljani, da se prvotno razpisane volitve 7. in 8. oktobra preložijo na 21. in 22. oktobra.

Seznam obratnih volilšč mariborskega okrožja: Doktor in drug, tekstilna tovarna, Maribor; tovarna za dušik, Ruše; Derwuschek Fr., opekarna, Košaki pri Mariboru; Sladkogorska tovarna lepenke, Sladkogora; tekstilna tovarna Hutter in drug, Maribor; tekstilna tovarna Braun-Ehrlich, Maribor; »Petovija«, tovarna čevljev, Breg pri Ptujju; »Kovina«, I. Jugoslov. metalska industrija, Tezno pri Mariboru; Zelenka in Comp., mehanična tkalnica, Maribor; Thoma Karol, tvornica svilenih izdelkov, Maribor; Našička tovarna tanina, Dol. Lendava; Jeklarna Jurija Thurnskega, Guštajn-Ravne; Zdravilišče Rogaška Slatina; Zjedinjene tvornice stekla Rogaška Slatina in Sv. Križ; svinčni rudnik Mežica; Rudnik Leše, Leše p. Prevalje. V vseh tukaj navedenih obratih se vršijo volitve v obratu dne 21. oktobra. Na vseh drugih volilščih so volitve dne 22. oktobra t. l.

Opozarjamo vse one volilce, katerih obrati so oddaljeni več kot 5 km, da zahtevajo glasovnice pri glavnem volilnem odboru v Ljubljani, ne pa pri krajevnih volilnih odborih, kakor je to bilo prvotno razglašeno, torej vsi oni, katerih volišča so bila določena, da volijo na glavni volilni odbor, kakor tudi oni, katerih obrat je oddaljen več kot 5 km, morajo zahtevati svoje glasovnice pri glavnem volilnem odboru v Ljubljani in to najkasneje do 14. oktobra. Opozarjamo vas tudi, da morate glasovnice, zalepke, pravočasno odposlati tako, da bodo dospеле na glavni volilni odbor najkasneje do 21. oktobra.

Ostala navodila bomo pravočasno poslali vsem našim zaupnikom krajevnih volilnih odborov JSZ. Ako vam kakšna stvar ni jasna, obrnite se na okrožni volilni odbor JSZ za volitve v Delavsko zbornico, Sodna ulica 9 III, Maribor.

Povsod pa naj velja glas: bela ostane celat!

Za okrožni volilni odbor JSZ:

Kores Martin, predsednik.
Rožman Peter, tajnik.

Nameščenec in nameščenka! Za 10 zastopniških mest v Delavski zbornici, ki pripadejo nameščencem in nameščenkam, so postavile kandidate 4 nameščenske strokovne organizacije. Tri izmed njih so že doslej zastopale nameščenke v Delavski zbornici. Naše strokovno »Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščenecv Slovenije« pa letos prvič stopi na plan, vas vabi v svoj krog in vas

pozivlja za volitve dne 22. oktobra, da se zapate njegovemu programu!

Slovesno je bila pokopana zadnja nedeljo dne 1. oktobra v Ptujju mati g. profesorja Kolariča. Cerkvene obrede je opravil ob veliki udeležbi prebivalstva g. prošt dr. Ivan Zagar.

Prva pomoč poplavlencem po okrajih. Iz državnih in banovinskih sredstev je bila za prvo silo nakazana poplavlencem po okrajih naslednja pomoč v gotovini: Brežice 25.000 Din, Celje 35.000 Din, Kamnik 20.000 Din, Kočevje 130.000 Din, Konjice 5000 Din, Krško 20.000 Din, Laško 10.000 Din, Ljub-

ljana okolica 30.000 Din, Novo Mesto 20.000 Din, Logatec 10.000 Din. Nadalje mestu Ljubljani 10.000 Din in mestu Celju 25.000 Din. Razen tega je g. ban odredil po okraj em načelstvu v Ločevju dobavo živil za prebivalce v Strugah. Sklenjeno je bilo, da se zgradijo takoj barake za vse po povodnji prizadete, katerih stanovanja v doglednem času ne bodo uporabna.

V mariborsko bogosloje je letos vstopilo 21 novincev v prvi letnik. Na novo so prišli 3 bogoslovci v tretji letnik in 1 v četrtega. Vseh bogoslovcev je 87 in od teh je še 15 pri vojaki.

Napad. V Ciglacih je bil v noči napaden od neznancev in hudo poškodovan na glavi posestnik Franc Mlakar, katerega so spravili v mariborsko bolnico.

Smrt vzorne slovenske matere. V Ptujju je umrla v visoki starosti 86 let gospa Marija Kolarič, mati g. Antona Kolariča, vpokojenega profesorja za veronauk na ptujski gimnaziji. Blagopokojna je bila vzor prave slovenske matere. Rajni svetila večna luč, g. profesorju naše sožalje!

S koli do nezavesti. Med Polenci in Polenšakom pri Ptujju je bil pred dnevi v noči napaden od neznancev 26letni dninar Jožef Majcen iz Gradišča. Napadalci so ga obdelali smrtno nevarno s koli in izginili v noč.

Obsodba radi uboja prevživkarja. — Zadnjega septembra je obravnavalo mariborsko sodišče uboj 72letnega prevživkarja Josipa Petka iz Drstelje pri Ptujju. Letos dne 22. maja sta se sporekla mlada Haričeva gospodarja s starim prevživkarjem. Haričeva sta se obvezala, da bosta dajala Petku prehrano do smrti in mu izplačala znesek 10 tisoč Din. Ker nista držala obveznosti, je došlo do sporov in do usodnega prepira omenjenega dne, ko je udarila Haričeva starčka z železnim drogrom po glavi in ga ubila. Obtožena je bila obsojena na štiriletno ječo.

Nesreča avtobusa. Huda nesreča se je pripetila avtobusu, ki vozi iz Guštanja do Slovenjgradca s podaljškom proge do Šoštanja. Zadel je med Mislinjem ter Sp. Doličem z vso silo v zadnji del voza. Voz se je strl, avtobus je pognalo s ceste in sta ga zadržali dve drevesi, da se ni prekucnil navzdol po bregu. Vseh pet potnikov je ranjenih — težje pa g. Krivograd iz Guštanja. Voznik je krenil v zadnjem trenutku na drugo stran ceste in moralo priti do nesreče.

Utonila na potu v cerkev. V Galiciji pri Celju je močno narasel potok ob priliki zadnje povodnje. 40letna zasebnica Frančiška Parežnik se je na dan najhujšega razliva vod podala zjutraj k sv. maši. Pri mostu posestnice Potočnik so jo zagrabil valovi, iz katerih se ni mogla več rešiti. Našli so jo mrtvo med grmičevjem.

Otrok utonil v bajerju. Dne 29. sept. so se igrali v Trbovljah otroci ob bajerju, ki je poln vode in na dnu blata. V bajer je zašel 6letni Ivanček Šorli in utonil.

Zagonetna smrt. Iz narasle Bistrice pri Pilštajnu so potegnili 80letnega Martina Kolarja, posestnika na Drenskem rebu. Na povratku iz Kozjega je padel v vodo. Na vratu utopljenca so

našli sledove davljenja in radi tega se bavi z zagonetno smrtjo orožništvo.

Vlak je smrtno povozil pri Hrastniku 42letnega Ivana Koritnika, ki je bil zaposlen v hrastniški steklarni.

Dva peklena stroja. Dne 29. sept. je našel železniški čuvaj pri obhodu proge dve pločevinasti škatli, postav-

ljeni na prod pod železniškimi tračnicami blizu postaje Rajhenburg na progi Brežice—Zagreb. Škatli sta bili v velikosti 30 × 15 cm in sta tehtali po 1 kg. Na njima je bila rdeča etiketa z mrtvaško glavo in napisom: 1 kg 1228. Škatli so takoj odstranili s proge. Komisija, ki je takoj odšla tja, je ugotovi-

Koledar

za v žep vsakemu gospodarju

smo za leto 1934 s koledarjem že od 1. X. 1933 pripravili žepni koledar »Slov. gospodarja«. Koledar je vezan v celo platno in ga tako vsakdo brez skrbi nosi vse leto v žepu. Letošnja izdaja ima sledečo zanimivo vsebino:

Koledar, kjer je ob enem zapisnik za vsakdanje notice.
Vremenski ključ in navodilo za določitev vremena
Cirilica in latinica, kakor se tiska in piše
Jugoslavija in njen popis
Pošne pristojbine
Kraljeva banska uprava
Proračun kmetijskega oddelka banske uprave
O zemljiški knjigi
Čebelnjak

O sortiranju in vkladanju sadja
Precejanje in čiščenje vina
Napake in bolezni vina
Goveji hlev
Skrb za plemensko živino
Škodljivost plemenjenja v sorodstvu pri svinjah
Kako se pozna starost govedi
Kmetijski posevki v Sloveniji
Naši travniki in živinoreja
Kako se mešajo umetna gnojila
Lovski zakon
Prva pomoč v nesreči
Amortizacija dolgov
Sejmi
Kmetijsko knjigovodstvo in tabele
Poleg teh člankov ima koledar še sledeče tabele:
Kako se določi vsebina debel in hlodov na podlagi dolžinskega in sredinskega premera
Tabela kubičnih metrov dreves
Tabela za preračunanje oralov v hektarje itd.
Koledar brežnosti domačih živali
Koliko časa traja pojatev
Teža žive in zaklane živine
Izdatki in prejemi za vsak mesec posebej
Zapisnik delavcev in njih plače
Zapisnik plače v blagu in delu
Zapisnik živalskega prirastka
Kako snažimo madeže
Praznega papirja 64 strani
Na robu centimeterska mera in svinčnik.
Koledar pošiljamo samo na predplačilo in sicer lahko pošljete 10 Din za koledar in 1 Din za poštnino, skupno torej 11 Din v znamkah, ali pa pišite po položnico. V nekaterih krajih bodo pobrali naši prijatelji skupno naročilo. Pripominjamo, da je naklada zaradi razmer mala in da letos ne bo na noben način ponatisa. Naročila sprejema:
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Podpisani naročam koledar »Slovenskega gospodarja« in prosim, da mi določite položnico, da vam denar določim (ali: in prilagam temu pismu znamke za 11 Din), to je 10 Din za koledar in 1 Din za poštnino, ter prosim, da mi koledar takoj določite.

Moj natančen naslov je:

Ime in priimek: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

la, da sta bila to peklena stroja tuje-
ga izvora, ki se vnameta z udarcem na
kapico.

Puška mu razmesarila roko. 26letni
čevljarški pomočnik Franc Valenci v
Velenju je zapazil iz svojega stanova-
nja, da krađe nekdo na vrtu breskve.
Vzel je staro puško, ki se baše spredaj
in oddal v noč strašilni strel. Naboj je
raznesel stari kres, ki je Valenciju raz-
mesaril roko in ga poškodoval hudo po
obrazu.

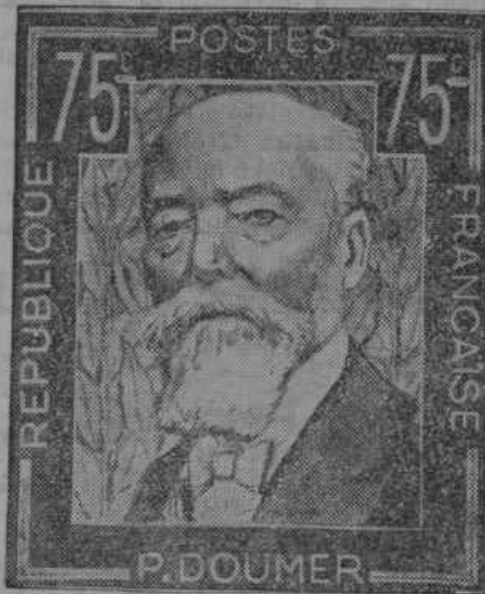
Smrtno se je zastrupil v Ljubljani
lizolom 34letni brezposelni mizarški po-
močnik Anton Peterlin.

Dva vlomilca pod ključem. Kamni-
ška orožniška patrulja je v noči od čet-
rtka na petek (od 28. na 29. sept.) za-
sačila v Godiču pri Kamniku dva ne-
varna svedrovca, ki sta se baš priprav-
ljala, da bi vlomila v neko hišo. Ko so
ju prijeli, so šele v veliko zadovoljstvo
ugotovili, da so dobili v roke prebrisa-
na vlomilca, ki sta že dolgo časa stra-
šila v vaseh okrog Stranj in ki imata
na vesti celo vrsto vlomov, ki segajo že
leto dni nazaj. Eden je domačin, drugi
pa je iz Ljubljane. Oba aretirana sta
priznala pri zaslišanju očitana jim de-
janja.

Železniška nesreča zahtevala smrtno
žrtev. 22letna služkinja Pepca Jordan,
ki je služila pri trgovcu in peku Jezer-
šek na Zaloški cesti v Mostah pri Lju-
bljani, je nesla dne 26. septembra ob
8. uri zjutraj v bližnjo krčmo kruh in
šla obenem po mleko. Ker so bile želez-
niške zapornice že spuščene, je zlezla
pod njimi, a vsled goste megle ni videla
dolenjskega vlaka, ki je zagrabil de-
klino in jo grdo razmesaril. Kolesa so ji
odtrgala obe nogi in jej zmečkala gla-
vo. Smrtna žrtev mladostne neprevid-
nosti je bila doma v Radni, občina Bu-
čka pri Krškem.

Roparski napad. Zadnjo nedeljo ob
11. uri dopoldne je bila napadena neka
gospa v Ljubljani na povratku od sv.
maše skozi tivolski gozd v Rožno do-
lino. Neznanec ji je iztrgal ročno tor-
bivo, v kateri je bilo 10 do 15 Din dro-
biža.

Dva utonila. V Blokah na Dolenjskem
sta vzela dva šolarja: Lavrič Anton in
Verica Vintar nekaj splav iz dveh le-

Francija je dobila nove poštne znamke. Na levi vidimo bivšega in umorjene-
ga predsednika Doumerja, na desni znamenitega zunanjega ministra Brianda.

Iz angleških manevrov: hiter pohod s strojnico.

stev ter par desek in pričela z vožnjo
po vodi, ki je ostala od povodnji med
Metljami in Topolom. Voda je dosegla
po mestih globočino 2-5 m. Zakaj in
kako se je zgodilo, ne zna nihče, a Ton-
ček je menda iz strahu pred preveč glo-
bokim skočil v vodo in hotel preplavati
do brega. Seveda je otrok utonil in Ve-
rica je pričela vpiti na pomoč. Na vpitje

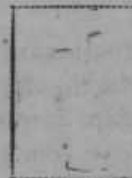
je pritekkel od kleščanja vej Anton Si-
raj, po domače Jurjev. Podal se je raz-
gret v mrzlo vodo in utonil. Kako se je
dekletce rešilo s pomočjo lestve, je na-
ravnost čudežno. Utopljenega reševalca
so našli po treh urah, šolarja Tončka
pa prvi dan ne.

Šolar utonil. Ljudskošolar Vincek
Kermavner, sin posestnika na Lazih
pri Rakeku, se je hotel dne 26. septem-
bra sam v čolnu popeljati v šolo, ker je
še tamkaj bila voda razlita vsled povod-
nji in vodnih mas, ki so cele dneve bru-
hale iz Postonjske jame. Malo pred šolo
se je dečku zlomilo veslo, omahnil je v
vodo ter utonil.

Puška se mu je sprožila. Na Gorjan-
cih krog Novega mesta se je po povod-
nji zbrala lovska družba in med lovci
je bil tudi trgovec ter posestnik iz Št.
Jerneja Maks Vale. Po prihodu na Cer-
kov log so lovci odpočivali. Vale je od-
ložil suknjič poleg puške na bližnji gr-
mič. Ko so lovci odrinili, je segel tudi
Vale po suknjič, a se je pri tem spro-
žila puška in strel je zadel trgovca v
hrbet. Težko ranjenega so odpeljali v
bolnico usmiljenih bratov v Kandijo,
kjer je umrl.

**Vsled strahu pred vlomilcem jo je za-
dela kap.** 54letna Marija Humer iz Je-
senic se je tako prestrašila vlomilca, da

Naročilnica.

Tiskarna sv. Cirila

Maribor

Koroška cesta 5

jo je zadela kap, kateri je podlegla po pretoku dveh dni.

Rop s piškavim izidom. V bližini vasi Prvenci pri Ptuju sta skočila iz grma pred posestnico Lizo Golob iz Moškanje dva tuja moška z zahtevo: Denar ali življenje! Preplašena sirota je izročila tolovajema 20 Din ter par podplato. Po opravljenem poslu sta izginila roparja v bližnjem gozdu.

Dvakratni vlom — a nezaten plen. V noči je bilo vlomljeno v Dolnji Lendavi v pisarno odvetnika dr. Pikuša in v pisarno Družbe trgovcev. Vlomilci niso bili kos železnim blagajnam in so se morali zadovoljiti le s 300 Din.

Orožniki iz Kranja so prijeli vlomilsko družbo, ki je ogrožala z drznimi vlomi dalje časa Gorenjsko in Ljubljano z okolico.

Obesil se je dne 30. septembra v Kranju brezposelni šofer Anton Frelj, doma iz Idrije.

Sredi povodnji še požar. Kakor smo že poročali, je zadnja poveden hudo zadela Ribniško dolino na Kranjskem. V Otavica je segala voda do oken in je začela udirati pri Arkotu, po domače Dolinarju, v kaščo, kjer je bilo shranjeno živo apno. Vsled užiga apna je izbruhnil že na noč požar, ki je uničil omenjenemu posestniku, kar ni bilo bilo pod vodo.

Jezuitska cekev v Beogradu. Jezuitje so kupili v Beogradu v Poincarejevi ulici prostor, na katerem je prejšnji lastnik zgradil doka prostorno dvorano. To dvorano so jezuiti uporabljali kot provizorično cerkev. Ker je dvorana bila premajhna, da bi mogla sprejemati vse obiskovalce božje službe, so jezuiti sklenili, da tamkaj sezidajo pravo cerkev. Beogradska občina pa jim je to prepovedala ter navedla kot razlog, češ, da cerkev ne spada v središče mesta med same tržovske hiše.

Doslej najvišji polet v aeroplanu je dosegel dne 28. septembra francoski le-

Lepše kakor najboljša perica

Prej ste krtačili, drgnili in menciali ure in ure, zdaj Vam opravi vse to Schichtov Radion med kuhanjem čisto sam v 15 minutah: bleščeče belo oprano perilo. Na milijone kisikovih mehurčkov, ki se jih razvije v raztopini Schichtovega Radiona, požene milno peno skozi tkanino in najgostejša vlakna, ki jih celo najtanjše perica z mencanjem in krtačo komaj doseže. Uporabljajte redno Schichtov Radion, pa Vam bo perilo skozi in skozi zares prizanesljivo oprano,

talec Lemoine. Dosegel je 13.800 m. Po lastni izpovedi je dosegel prvih 8000 m v 30 minutah. Od 8000 do 13.000 m je rabil eno uro in je vladal v tej višini mraz 60 stopinj pod ničlo. Dihalna naprava je delovala brezhibno in edina

nadloga je bil mraz. Letalec bi se bil lahko povzpел še višje, a se je vrnil iz omenjene višine, ker je itak potolkel dosežani rekord.

Petres je obiskal dne 26. septembra italijansko pogorje južnih Abrucev, ka-

Novi Zeppelin.

Veliki uspehi zračne ladje »Grof Zeppelina« (L Z 126) so dali Zeppelinovim delavnicam v Friedrichshafenu ob Bodenskem jezeru pohudo, da so začele graditi kljub težkočam današnjih časov novega zračnega velikana, ki bo predan prometu začetkom prihodnjega leta in bode vzdrževal zračni promet med Evropo ter Južno Ameriko. Imenoval se bo: L Z 129, bo to 129. zračna ladja, ki je bila zgrajena od prvega Zeppelina naprej. Na najnovejšem Zeppelinu bodo uporabljene vse izkušnje, katere je nabralo podjetje od leta 1900 do danes. Po vsebini bo novi Zeppelin največja

Pavel Keller:

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

To je bila gostilna pri »Grozdu«, ki je gorela! Tim je pridiral za menoj, tudi Padovka in žali bog tudi oba psa, ki sta brezumno lajala. Zastonj sem poskušal, da bi ju zapodil nazaj domov. Padovka, ki sem ji velel, naj ujame pasji mrcini in ju spravi domov, je segla po dakelnu, pri tem pa se spoteknila nad pudelnom ter se vrešče zakotalila po poledelem bregu navzdol. Tim se je smejal na vse grlo; meni pa ni bilo pri srcu, da bi se smejal.

Med tem je odbilo v zvoniku plat zvona, strahotno je zatrobil gasilski rog, tu in tam nam je veter vrgel nasproti nekaj razburjenih človeških krikov.

»Grozde! Ne, saj ni gorelo pri »Grozdu«! Goretje je moralo više gori na severnem pobočju.

Žaga!

9. nadaljevanje.

Prestrašil sem se. Kdo je zažgal? Strela? — Ali — ali pa —?

Prišla mi je v misel kočja na barju. »Žagarja naj vzame hudič!« je bila rekla skrivnostna starka. In Grčar je bil pijan.

»Hitreje, Tim, hitreje!« Spodaj v zametu je ležala Padovka, tulila, da si je polomila noge, nato pa je dirjala za nama. Na cesti v vasi so se spešili ljudje s škafi vode. Vsi so bili zelo razburjeni.

»Kje gori?«

»Na žagi!«

Torej le res!

Kmalu smo bili pri pogorišču. Velika hiša je stala tam še nepoškodovana, toda gorela je žaga in prostorna kolnica z zalogo lesa. Ogenj je kar žrl suhe deske, hlode in treske in je v kratkem času in hitro opravil. K sreči je gnal južni veter žerjavico na zasneženo severno pobočje in dež je pokril hišo s svojimi curki. Zvežena brizgalnica, ki je bila malo večja kot igrača, bi ne bila nič opravila. Vendar pa je delala, in vaščani so stali v dolgi verigi do vaškega ribnika, kjer so bili pre-

kih 150 km od Rima. V mestecu Lama del Peligni se je porušilo celo majhno predmestje. Ubitih je šest oseb, 39 ranjenih. Precej ubitih ter ranjenih je tudi po vaseh na deželi. V mestu Sulmana je porušil potres pročelje cerkve sv. Nikolaja in palačo Corvi. Ranjenih je 15 oseb. V mestecu Sale je porušenihi 100 hiš.

Strašna posledica ciklona (viharja) v Mehiki. Mesto Tampiko v severni Mehiki šteje 80.000 prebivalcev in je na glasu radi trgovine in petrolejskih vrelcev. Od tega mesta je uničil ciklon, ki je divjal zadnje dni z brzino 180 do 200 km na uro, tri četrtine. Mrtvih in ranjenih je več tisoč. Angleške, ameriške, nemške in mehičanske parnike, ki so bili zasidrani v pristanišču, je vihar odtrgal in ogromni valovi so jih pogнали ven na odprto morje, kjer se jih je več potopilo. Okoli Tampika samega pa so se odprle v zemlji ogromne globeli, v katere so se pogrezile tračnice in so štirje vlaki, dva potniška in dva tovorna, izginili v zemlji. Železniške proge so na več krajih popolnoma izdrte in porušene. Ciklonu so se pridružile tudi ogromne poplave ter sta izstopili reki Tamesi in Pamiko. Vse ozemlje okoli mesta Ciudad Vittoria je prizadeto od poplave. Med besnenjem voda je rjul ciklon, ki je bil širok nad 250 km. Tampiko nudi strahoten prizor. Vse ceste predstavljajo ruševine kamna, lesa, opeke, dreves, stekla, železa in brzojavnih drogov. Promet je popolnoma nemogoč. Vsa poslopja, ki so še ostala, to je nekaj šol, cerkev in javnih palač, so polna ranjenih.

Kolera — posledica strahovite poplave v Indiji. Strahovita poplava je obiskala vzhodne dele Indije in predvsem okraja Katak in Bihar. Blizu 2000 glav goveje živine je utonilo in nad 9000 ljudi je pomrlo na kolero, katero raznašajo podgane, ki se rešujejo iz vode. Popolnoma porušenihi je 7000 hiš, močno poškodovanihi 20.000. Škoda na poljih se pa sploh ne da preceniti.

Rusi dosegli 19 km višine. Dne 30. septembra ob 8.41 zjutraj se je začel v Moskvi dvigati ruski balon v stratosfero. Ob 12.50 je dosegel balon 19.000 m višine in se je začel spuščati nazaj na zemljo. Pri dviganju je dosegel balon 67 stopinj pod ničlo. Tri Rusi, ki so bili v gondoli, so z balonom srečno pristali na dan poleta ob 17. uri popoldne v Kolomni v Rusiji.

Na Mariborski cesti št. 7 v Celju je okusno renoviral svojo hišo g. Ivan Martinčič, druž. tiskarne v Celju. Istočasno si je v hiši ustanovil trgovino z mešanim blagom. Novo trgovino je dobro založil s svežim blagom in kakor je z letakov razvidno, je tudi sedanjim časom primerno usmeril nizke cene blagu. Zato trgovino dobro priporočamo. 1021

Koca, štrange, slamnjače kupujem stalno pri Anton Šinkovec, Čelje, Dečkov trg. 1006

Občinski zakon mora vsakda poznati, kdor hoče voditi kako skupino pri občinskih volitvah. Zato si ga pravočasno naročite, stane: broširan 8 Din, vezan 15 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Skrivnostni studenec. Spisal Pavel Keller, poslovenil dr. Ivan Dornik. 70. zvezek Cirilove knjižnice. Dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena: broširano Din 16.—, vezano Din 26.—.

Novo suženjstvo v Rusiji.

Boljševiki ne verujejo v Boga, njegovo ime ne sme biti zapisano v njihovih šolskih knjigah. Ker v Boga ne verujejo, zato tudi človeka ne smatrajo za podobo božjo, marveč za sredstvo, ki jim dela in dobiček prinaša. Zato tudi nečloveško izrabljajo ljudi, razdružujejo družine, ženo od moža, otroke od staršev ter jih gonijo sem in tja kot živino. Tudi prodajajo že ljudi kot ob časih pred Kristusom. Pod zaščito slaboglasne Čeke (GPU) upeljavajo pravo suženjstvo. List »Naše Vremja« in ruski listi prinašajo iz Moskve ta-le dopis, katerega tu delno priobčujemo:

Neko obrtno podjetje, seveda vladno, ker v Rusiji ni drugačnih, je prejelo iz Moskve ukaz, da trikratno poveča svoje izdelke. Voditelji podjetja so tuhtali in skleпали, kako bi bilo mogoče izpolniti ta ukaz. Glavna ovira je bila v tem, da ni bilo na razpolago, specialistov, kateri bi naj zavzeli vodilna mesta. Napisali so prošnjo v Moskvo, a od tam ni bilo nobenega odgovora. Zato je šel eden od ravnateljev v Moskvo, da bi poizvedel, kako in kaj. Tam so rekli, da specialistov ne dajo, ker jih nimajo. Delajte, kakor hočete, a pomnite!!

Ravnatelj je kar vedel, kaj to pomeni. Če ne izpolnite ukaza, imate opraviti s Čeko. Položaj podjetja je bil obupen, ker brez specialistov se obrat ne more povečati, a specialistov ni. Začele so se seje, posvetovanja in dopisovanja z drugimi podjetji. Slučaj je pomagal. Eden izmed članov podjetja je imel v Čeki prijatelja. Ta je spoznal zadrego podjetja in beseda je dala besedo.

Vi ste čepel, je rekel čekist prijatelju. Pojdi v koncentracijski tabor in tam kupiš specialistov, kolikor hočeš. Kako to »kupiš«? Ne razumem. Ne klepetaj dalje, kar pojdi! Napravi zapisnik, koliko in kakšnih specialistov potrebujete. Pojdi naravnost k poveljniku tabora in govori z njim!

Poveljnik tabora s prva ni razumel, zakaj gre. A kmalu se mu je razjasnilo ter je rekel: dobro! Imam prvovrstno blago. Izbira je velika. Nimam samo inženirjev, imam profesorje, imam celo dolgoletnega ravnatelja tovarne — dam ga vam za 700 rubljev na mesec. Če jih pa vzamete več, skupaj 16 oseb, jih vam dam po 600 rubljev na mesec.

Ali bodo pa hoteli delati pri nas? — Hahaha, se je zasmel poveljnik tabora. Če bodo hoteli delati? Vsi, katere vam bom dal, so obsojeni na deset let v našem taboru.

A kako bo s plačo? Komu bomo plačevali, ali vam, ali njim?

Takoj se vidi, da prvokrat opravljate to delo, se je zasmel poveljnik. Od mesečne plače boste plačevali 90% nam,

bili led. Skozi verigo človeških rok so šli polni in prazni škafi sem in tja. V tej verigi so stali Erika Grubelnik, nadučitelj in tudi Malčka od »Grozda«.

To dekle je stalo tam v dežju in viharju v sami domači obleki. Kakršni je priletela novica o nesreči na uho, taka je pianila kvišku in odhitela iz hiše.

»Ali ste vi, Malčka?«

»Da.«

»Gospodična Malčka, takoj mi pojdite domov. Prehladili se boste in zboleli!«

»Ne morem!«

»Naj stopim jaz na vaše mesto!«

»Pojdite rajši više gori k ribniku; tam jih manjka —«

»Topleje se morate obleči!«

Meni nič tebi nič sem jo potisnil iz vrste in stopil na njeno mesto. Tedaj mi je pošepetala na uho:

»Moj Bog, ljudje trdijo, da je storil to stari Grčar. In jaz sem mu dala žganja!«

»Tega nihče ne more trditi. Pojdite vendar domov in ležite v posteljo!«

»Ne morem!« Odhitela je od mene, gori proti ribniku.

Škafi so šli sem in tja. Ogenj je vzplamtel do vrha. Na daleč je razsvetlil noč, vrgel grozljivo luč na črne gozdove, ki so se zvijali v viharju, splasil hiše iz nočnega spanja, da se je zdelo, da gledajo sedaj vse hiše s svojimi belimi obrazi in z očmi, ki se iskre v grozi, da mora ena izmed njih umreti na grmadi.

Boltežar je kakor poveljnik hodil sem in tja in dajal deset koristnih in sto nekoristnih povelj. Tedaj je vreščavo zavpil glas:

»Tonče! Tonče!«

Bil je stari žagar, ki je klical. Klical je sina.

»Tonče! Tonče! Tonče!«

Sina pa ni bilo nikjer.

Nato je prišel nemir med ljudi.

»Grčarja prihajata!«

Res, bila sta Grčar in njegova žena. Žagar je planil proti njima.

»Kje je Tonče? Kje je moj fant?«

doslej zgrajena zračna ladja. V številkah bo zgleдал novi Zeppelin takole (številke o oklepaju se nanašajo na desedanjega »Grofa Zeppelina« L Z 126; dolžina 248 m (235), največji premer 41.20 m (30.52), najvišja višina 45.50 (33.78), vsebina plina 200.000 kub. m (105.000).

Nova ladja, koje o gradje bo iz duraluminija in obod iz platna ter bombaževine, bode lahko sprejela 50 potnikov. K tem še pride 8 ton pritjage in pošte, 2 toni pitne vode, 2 toni vode za uporabo, 8 ton vode za obtežo (balast), 60 ton olja za pogon, 8 Diesel motorjev. Kot plin bodo vzeli helij, ki se ne vuarne za